

משנה ברכות דף נד,א

חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה שנאמר (דברים ו) ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך וגו' בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונך ד"א בכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו

גמרא ברכות דף ס,ב

חייב אדם לברך כו': מאי חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה אילימא כשם שמברך על הטובה הטוב והמטיב כך מברך על הרעה הטוב והמטיב והתנן על בשורות טובות אומר הטוב והמטיב על בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת אמר רבא לא נצרכה אלא לקבולינהו בשמחה

רמב"ם הלכות ברכות י:ג

שמע שמועה טובה מברך ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם הטוב והמטיב שמע שמועה רעה מברך ברוך דיין האמת וחייב אדם לברך על הרעה בטוב נפש כדרך שמברך על הטובה בשמחה שנאמר ואהבת את ה' אלקיך וגו' ובכל מאדך ובכל אהבה היתירה שנצטוינו בה שאפילו בעת שייצר לו יודה וישבח בשמחה

הקדמת הרמב"ם למשנה תורה

אלו הם שש מאות ושלוש עשרה מצוות שנאמרו לו למשה בסיני, הן וכללותיהן ופרטותיהן ודקדוקיהן; וכל אותן הכללות והפרטות והדקדוקין והביאורין של כל מצוה ומצוה, היא תורה שבעל פה שקיבלו בית דין מפי בית דין.

ויש מצוות אחרות שנתחדשו אחר מתן תורה, וקבעו אותן נביאים וחכמים ופשטו בכל ישראל--כגון מקרא מגילה, ונר חנוכה, ותענית תשעה באב, וידיים, ועירובין. ויש לכל מצוה ומצוה מאלו פירושי דקדוקין; והכול יתבאר בחיבור זה.

כל אלו המצוות שנתחדשו--חייבין אנו לקבלם ולשומרם, שנאמר "לא תסור, מכל הדבר . . ." (ראה דברים יז,א); ואינם תוספת על מצוות התורה. ועל מה הזהירה תורה "לא תוסף עליו, ולא תגרע ממנו" (דברים יג,א)--שלא יהיה נביא רשאי לחדש דבר ולומר שהקדוש ברוך הוא ציווהו במצוה זו להוסיפה למצוות התורה, או לחסר אחת מאלו השש מאות ושלוש עשרה מצוות.

אבל אם הוסיפו בית דין עם נביא שיהיה באותו הזמן מצוה דרך תקנה, או דרך הוראה, או דרך גזירה--אין זו תוספת: שהרי לא אמרו שהקדוש ברוך הוא ציווה לעשות עירוב או לקרות מגילה בעונתה. ואלו אמרו כן, היו מוסיפין על התורה.

אלא כך אנו אומרים, שהנביאים עם בית דין תיקנו וציוו לקרות המגילה בעונתה כדי להזכיר שבחיו של הקדוש ברוך הוא ותשועות שעשה לנו, והיה קרוב לשווענו כדי לברכו ולהללו, וכדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה, "ומי גוי גדול, אשר לו אלוקים קרובים אליו" (ראה דברים ד,ז; דברים ד,ח). ועל דרך זו היא כל מצוה ומצוה שהיא מדברי סופרים, בין עשה ובין לא תעשה.

רמב"ם הלכות מגילה ב:יז

מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים

מורה נבוכים א:כה

'שכון'. ידוע כי ענין זאת המילה הוא התמדת העומד במקום אחד "והוא שוכן באלוני ממרא" "ויהי בשכון ישראל" - וזהו הידוע המפורסם. וענין השכינה במקום הוא התמדת העומד במקום אחד במקום ההוא כי באריכות עמידת בעל החיים במקום כולל או מיוחד יאמר בו שהוא שכן במקום ההוא ואף על פי שהיה מתנועע בו בלא ספק. והושאל זה למה שאינו בעל חיים אבל לכל ענין שהתישב ושקד על דבר אחר יאמר בו גם כן 'לשון שכינה' ואף על פי שלא היה הדבר אשר שקד עליו הענין ההוא - מקום ולא היה הענין ההוא גם כן בעל חיים - אמר "תשכון עליו עננה" ואין ספק כי ה'עננה' אינה בעל חיים ולא ה'יום' גוף כלל אלא חלק זמן. ולפי זאת ההשאלה הושאל לאלוק ית' - כלומר להתמדת שכינתו או השגחתו באיזה מקום שהתמידה בו השכינה או בכל דבר שהתמידה בו ההשגחה - ונאמר "וישכון כבוד ה'" "ושכנתי בתוך בני ישראל" "ורצון שוכני סנה". וכל מה שבא מזאת הפעולה מיוחס לאלוק ית' הוא בענין התמדת שכינתו - כלומר אורו הנברא - במקום או התמדת ההשגחה בדבר אחד - כל מקום כפי ענינו

רמב"ם הלכות לולב ח:טו

השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה ובאהבת האל שצוה בהן. עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו שנאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב. וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטה. ועל זה הזהיר שלמה ואמר אל תתהדר לפני מלך. וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה. וכן דוד מלך ישראל אמר ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני. ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה' וגו': סליקו להו הלכות לולב, שבח לבוחן כליות ולב